

10,000 Rb., som det gjør mig ondt, at man atter har gjort til Gjenstand for Behandling. Den ærede Rigsdagsmand for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) erklærede, at Thinget befandt sig under et Tryk, naar der var Tale om Bevilling til Theatret; men jeg maa erklære, at hvis dette Tryk har været stort, har Thingets Modstandsevne været endnu større, thi jeg har gjort ikke saa Forlangender vedkommende Theatret baade i de tidligere Aar og iaar, men Thinget har havt særdeles Kraft og Styrke til at modstaae disse Forlangender. Jeg maa tilstaae, at den Bevilling, hvorom her er Tale, maa jeg ansee for nødvendig. Jeg har ikke Noget imod, at Theatret arbejder under knebne Aar, under et Tryk, og jeg har fundet, at ligesaa længe Theatret har bestaaet, har det altid været under et Tryk, ligesom man ogsaa i Reglen altid har været misfornøjet med dets Bestyrelse; men dette Tryk kan dog ogsaa stige til en saadan Grad, at det bliver umuligt at paatage sig Ansvar for de økonomiske Foranstaltninger, som Bestyrelsen af Theatret medfører. Jeg skal ikke her yderligere gaae ind paa den hele retslige Side af denne Sag eller paa Thingets Forpligtelse i saa Henseende. Jeg skal indrømme, at Regjeringen selv har fremlagt et Lovforslag, hvorved der var foreslaaet Sædtillæg for Theatrets Personale; men jeg skal imidlertid ikke nægte, at jeg næsten vilde have ønsket, at man, naar man ikke vil bevilge de fornødne Summer dertil, da havde holdt Personalet udenfor Sædtillægsloven, skjøndt det vilde have fremkaldt en heel Deel Misfornøielse fra dets Side. Jeg har med Hensyn til dette Spørgsmaal søgt at gaae Personalet saa nær som muligt, og jeg har paa Grund af et Forslag fra Finantsministeriet om, at man skulde begrænse Sædtillæget til disse 15,000 Rb. — det skulde jo tages fra Reservefonden; men da der Intet er, kan man ikke faae Noget deraf — hørt Generalprokuratoren, om man mulig kunde gjøre nogen Indskrænkning i denne Henseende; men han har meent, at Personalet havde et retligt Krav paa dette Tillæg, og der er saaledes gjort, forekommer det mig, fra Ministeriets Side, hvad man kunde gjøre for at nedsette Beløbet; men, som det er blevet oplyst, udgjør Sædtillæget

betydelig Mere end disse 15,000 Rb., og det bringer Theatret i dybere og dybere Underbalance. Jeg maa derfor gjentage, at jeg ikke vil see mig istand til at have med Bestyrelsen at gjøre, dersom man vil nægte disse 10,000 Rb. Jeg skal villig indrømme, at der maa være en Grændse for enhver Ting, og der maa saaledes ogsaa være en Grændse for Tilskudet til Theatret. Jeg anseer det derfor ogsaa for en Selvfølge, at dersom det desuagtet skulde vise sig, at der vedvarende vil være en Underbalance, maatte man, hvor smerteligt det end vil berøre Administrationen, være betænkt paa at gjøre en Indskrænkning. Det er da naturligt — skjøndt jeg troer, at der i enhver Kunst, og saaledes ogsaa i Balletten, kan være et nationalt Element, ligesom det kan findes i Musiken — at Balletten er den Kunststart, hvorpaa man nærmest maatte henvende sin Opmærksomhed, skjøndt denne Kunststarts Indskrænkning ikke vilde kunne Andet end gribe forstyrrende ind med Hensyn til Operaen. Jeg nærer imidlertid det Haab, at det ikke vil være nødvendigt at gjøre en saadan Indskrænkning, men skal tillige udtale, at naar det maatte være den lovgivende Magts endelige Mening med Hensyn til det nationale Theater, at Tilskudet ikke maatte gaae ud over disse Beløb, og det da maatte vise sig, ikke som noget Forbigaaende, men som noget Blivende, at det var umuligt at opretholde Theatret, som det nu er, vilde jeg, naar der ikke var Andet for, gaae den af mig antydede Vej. En æret Taler (Winther) undrede sig over, hvorledes man kunde gjøre dette Spørgsmaal til et Kabinetsspørgsmaal. Jeg troer, det er vanskeligt at sige for Noget, der staaer udenfor, hvor trykkende et enkelt Forhold kan være for en Mand. Man maa huske paa, at disse Underbalancer kunne vi kun dække derved, at vi uden Hjæmmel laane af Sorø Akademis Midler. Denne hele Maade at dække Gjælden paa kan finde sin moralske Berettigelse, thi Pengene skulle staffles tilbage, men der er, naar man ikke skjønner rettere, end at Stillingen er saaledes, at det vil være umuligt, ikke som noget Forbigaaende alene, at tilbagebetale dem, noget Trykkende i dette Forhold. Det er derfor paa ingen Maade nogen overilet Ytring af mig, at det ikke vilde